

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus – Neuvoston direktiivi direktiivien 66/401/ETY, 66/402/ETY, 2002/54/EY ja 2002/57/EY muuttamisesta virallisesti valvottujen tarkastusten ja kolmansissa maissa tuotettujen siementen vastaavuuden osalta”

(KOM(2004) 263 lopullinen – 2004/0086 CNS)

(2005/C 74/10)

Neuvosto päätti 29. huhtikuuta 2004 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 37 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon edellä mainitusta aiheesta.

Asian valmistelusta vastannut ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 6. heinäkuuta 2004. Ainoa esittelijä oli Gilbert Bros.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 15.–16. syyskuuta 2004 pitämässään 411. täysistunnossa (syyskuun 15. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon äänin 85 puolesta, 1 vastaan 3:n pidättyessä äänestämästä.

1 Johdanto

1.1 Vuosina 1998–2003 komissio valtuutti jäsenvaltiot toteuttamaan siennäytteiden ottoa ja siementarkastusta koskevan väliaikaisen kokeen siementen kaupan pitämistä koskevan yhteisön lainsäädännön perusteella. Tulosten analysointi osoitti seuraavaa:

- Määritetyissä olosuhteissa siementen virallisia varmentamismenettelyjä voitiin yksinkertaistaa ilman, että siementen laatu heikkeni merkittävästi verrattuna virallisen näytteenotto- ja siementarkastusjärjestelmän yhteydessä saatavaan laatuun.
- Virallisesti valvottuja viljelystarkastuksia koskevat menettelyt voitiin ulottaa kaikkiin varmennettujen siementen tuotannossa käytettäviin kasvustoihin.
- Virallisten tarkastajien tarkastamien alueiden osuutta voitiin vähentää.

1.2 Kansainvälisessä kaupassa liikkuviin siemeniin sovellettaisiin sääntöihin (OECD:n järjestelmä) on hyväksytty muutoksia. Näin ollen siementen vastaavuutta koskevan EU:n järjestelmän soveltamisalaa unionin ulkopuolisissa maissa korjattujen siementen osalta voitaisiin laajentaa kaikkiin erityyppisiin siemeniin, jotka vastaavat siementen kaupan pitämisestä annetuissa yhteisön direktiiveissä vahvistettuja ominaisuuksia ja tarkastusta koskevia vaatimuksia.

1.3 Komitea pyrkii tarkastelemaan komission ehdotusta ehdotettujen sääntöjen kehittämisen kannalta ja myös säilyttääkseen tuotettujen siementen laadun ja kasvinsuojelunäkökoh-
tien korkean vaatimustason.

2 Komission ehdotus

2.1 Komissio ehdottaa virallisesti valvottuihin viljelystarkastuksiin liittyvän kokeen (päätös 98/320/EY) voimassaolon jatkamista 31. maaliskuuta 2005 saakka, jotta kyseisen päätöksen mukaisesti tuotettujen siementen kaupan pitämistä koskevat

yhteisön edellytykset säilytetään uusien säännösten soveltamista (direktiivien saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä) odottaessa.

2.2 Samalla direktiivit 66/401/ETY (rehukasvien siementen pitäminen kaupan), 66/402/ETY (viljakasvien siementen pitäminen kaupan), 2002/54/EY (juurikkaiden siementen pitäminen kaupan) ja 2002/57/EY (öljy- ja kuitukasvien siementen pitäminen kaupan) on mukautettava kokeen tuloksista saatuihin päätelmiin ja niihin on sisällytettävä seuraavat muutokset:

- virallisesti valvotun tarkastuksen käyttöönotto erilaisia siemenluokkia varten
- virallisesti valvotun tarkastuksen määrittely (viljelystarkastus tai siementarkastuslaboratoriossa suoritettu tarkastus; päättäjä on siementen varmentamisesta vastaava kansallinen elin)
- Näytteet voidaan varmentamista varten ottaa virallisesti tai virallisesti valvottuina; virallisesti valvotut näytteenottomenetelmät kuvaillaan (henkilöiden asema, käytäntöjen valvonta ja seuraamuksia koskevat säännöt)
- Vastaavuuden periaate ulotetaan sellaisiin EU:n ulkopuolisissa maissa korjattuihin siemeniin, jotka täyttävät yhteisön edellytykset ja vaatimukset (valvonta- ja varmennusjärjestelmä).

3 Yleistä

3.1 Komission ehdotuksen keskeisenä tavoitteena on yksinkertaistaa siementuotantoalan valvontamenettelyitä. Valvonnan delegointia koskeva käytäntö on jo käytössä useissa jäsenvaltioissa. Komitea kannattaa näin ollen komission aloitetta. Se painottaa kuitenkin, että komission olisi pitänyt esittää uusi direktiivi, johon olisi koottu neljän asianomaisen direktiivin sisältö. Tämä olisi edistänyt muutosten ymmärrettävyyttä sekä taannut johdonmukaisuuden täytäntöönpantavien toimenpiteiden yhdenmukaistamisessa.

3.2 Komission päätös virallisesti valvottuja tarkastuksia koskevasta kokeesta on voimassa 31. heinäkuuta 2004 saakka. Komission lainsäädäntöehdotus käsitellään yhteispäätösmenettelyssä; tänä aikana vallitsee näin ollen oikeudellinen tyhjiö. Tästä syystä komitea kehottaa komissiota muuttamaan päätöstä 98/320/EY, jotta sääntelemätön tila voidaan välttää.

3.3 Komissio ehdottaa lisäksi koejakson voimassaolon jatkamista 31. maaliskuuta 2005 asti, jotta asianomaisten direktiivien muutokset voidaan saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä. Jo tässä vaiheessa komitea tähdentää, että kyseinen ajanjakso on liian lyhyt, kun otetaan huomioon aika (noin kymmenen kuukautta), joka tarvitaan direktiivien saattamiseen osaksi kansallista lainsäädäntöä. Siksi komitea ehdottaa, että voimassaoloaikaa jatkettaisiin 31. heinäkuuta 2005 saakka.

3.4 Komitea ei pysty esittämään arvioita sellaisten teknisten tietojen asianmukaisuudesta, jotka koskevat viljelystarkastuksia koskevia edellytyksiä (erityisesti näytteiden ottamista koskevan lukumäärän muuttaminen) tai tarvittavien laboratorionäytteiden lukumäärää. Komitea korostaa kuitenkin, että kaikille jäsenvaltiolle on määrättävä yhteinen nimittäjä. Tästä syystä ääriarvojen muodossa esitetyt tiedot olisi muutettava valvonnan prosentuaaliseksi vähimmäisosuudeksi.

3.5 Jos virallinen valvonta siirretään valtuutetuille henkilöille, menettelyiden tehokkuutta voidaan parantaa. Komission on varmistettava, että varmentamisen valvontajärjestelmät säilyvät tehokkaina. Nykyään komissio tekee yhteisön tasolla vertailevia tarkastuksia sekä käytänteiden vaihtoa. Näihin toimiin osoitetut määrärahat (500 000–600 000 euroa) ovat edelleen riittämättömät asetettuun tavoitteeseen nähden. Komitea kehottaa komissiota myöntämään lisärahoitusta kyseisiin valvontajärjestelmien yhdenmukaistamistoihin.

3.6 Komitea muistuttaa, että uusien jäsenvaltioiden kanssa käydyissä liittymisneuvotteluissa myönnettiin luetteloon kuulumattomille lajikkeille siirtymäaikoja, sillä kyseiset lajikkeet eivät vastaa yhteisön kriteereitä. Komitea kiinnittää komission huomion kyseisiin luetteloon kuulumattomiin lajikkeisiin, joita

voidaan pitää kaupan yksinomaan asianomaisissa maissa (Kypros, Latvia, Malta ja Slovenia). Siirtymäkautta on syytä täydentää lisätakein, jotka koskevat etenkin näytekokoja ja hukkakauran (*Avena fatua*) esiintymistä.

3.7 Komitea kiinnittää komission huomion jäsenvaltioiden välisiin riitakysymyksiin, jotka koskevat heikkolaatuisten siemenerien pitämistä kaupan. Sisämarkkinoiden toteutuminen aiheuttaa itse asiassa myös sen, että talouselämän toimijoille varmistetaan markkinoille tuotujen erien jäljitettävyyttä sekä varmentamisesta ja siementuotannosta vastaavien tahojen välinen asianmukainen koordinointi.

3.8 Vastaavuutta koskevan soveltamisalan laajentamisesta OECD:n säännöt täyttäviin kolmansiin maihin komitea painottaa, että komission on myönnettävä EU:n ulkopuolisille maille kyseistä vastaavuutta koskeva vastavuoroisuus, ja vastaavuus on saatava samoin edellytyksin. Lisäksi niiltä on vaadittava säilyttävää valintaa koskevien valvontajärjestelmien vastaavuutta yhtäläisen laadun varmistamiseksi.

4 Päätelmät

4.1 Komitea hyväksyy komission ehdotuksen, jolla pyritään yksinkertaistamaan valvontamenettelyitä muuttamatta kuitenkaan siementuotannon laadulle asetettua vaatimustasoa. Komitea korostaa kuitenkin, että komission on säilytettävä valvontajärjestelmien suoritustasoanalyysi.

4.2 Lainsäädännöllisestä näkökulmasta komitea tähdentää, että komission olisi pitänyt käyttää tilannetta hyväkseen esittämällä lainsäädäntöehdotus, johon olisi koottu kaikki direktiivit, jotka koskevat viljakasvien, rehukasvien, juurikkaiden ja öljykasvien siementen pitämistä kaupan.

4.3 Komitea katsoo, että esitetty voimassaolon jatkaminen 31. maaliskuuta 2005 asti on riittämätön, jotta direktiivien saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi mahdollista. Tästä syystä voimassaoloaikaa esitetään ulotettavaksi 31. heinäkuuta 2005 saakka.

Bryssel 15. syyskuuta 2004

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Roger BRIESCH